

Abstract

The house that is situated on Dimitrie Onciul Street no. 31 in Bucharest was designed by Romanian architect and academician Duiliu Marcu, in his first years of activity and it is illustrative of the academism style with French neoclassical influences. The conception of the plan as well as the taste for certain artistic elements indicate a house specific to the social elite of that time and this type of architecture was well represented in the capital and the big cities of the country at the end of the 19th century and the beginning of the 20th century. The functional solution to the compartments was found in separating the receiving and resting spaces from the domestic one. The artistic details define the architectural style but they are all filtered through the author's individual vision, the abundance of the ornaments being reduced. By comparison to Duiliu Marcu's well-established personal preference to the modern style, this particular house makes part of a very limited list of buildings, that also includes two houses in Craiova and another one in Bucharest, on Ana Ipătescu street (today Lascăr Catargiu) no. 54.

Key words: Duiliu Marcu, house, Dimitrie Onciul Street, french academism

Duiliu Marcu a fost una dintre personalitățile remarcabile ale arhitecturii și urbanismului din România¹ realizând și colaborând la definitivarea a numeroase proiecte de o mare diversitate în raport cu destinația lor². Unele dintre idei au rămas în stadiul de proiect, însă cea mai mare parte a lor s-au concretizat în: pavilioane pentru expoziții internaționale, edificii publice, săli de spectacole, hoteluri și restaurante, case de raport, vile-locuințe, dar și clădiri cu funcțiuni industriale (arhitectură industrială) sau programe urbanistice.

Duiliu Marcu a studiat la Școala Superioară de Arhitectură din București și apoi la Ecole des Beaux Arts din Paris. Cu toate acestea însă, Școala de Arte Frumoase pariziană nu a fundamentat nici la Duiliu Marcu, precum nici la alți arhitecți contemporani cu el și care de asemenea au studiat acolo³, stilul academist francez, pe care aceasta îl promova.

¹ Despre activitatea profesională a lui Duiliu Marcu este de menționat faptul că a fost primul președinte al Uniunii Arhitecților din România, până în anul 1966, când a murit (Constantin Prut, *Dicționar de Artă Modernă*, Ed. Albatros, București, 1982, p. 272).

² Paul Constantin, *Dicționar universal al arhitecților*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1986, p. 212.

³ Dintre arhitecții cunoscuți care au studiat la Școala de Arte Frumoase din Paris în acea perioadă, îi menționăm pe Horia Creangă, G. M. Cantacuzino, Alexandru Zamfiropol, Horia Teodoru

Despre activitatea de debut a arhitectului Duiliu Marcu și abordarea formelor de exprimare clasice, el însuși menționa mai târziu: „În epoca 1912-1919, lipsită de liniștea necesară unei activități continue, am încercat să studiez mediul în care aveam să trăiesc și să produc, trasându-mi ca program de a mă folosi de cele două curente de arhitectură ce se desenau la noi în acea epocă: curentul academic și cel al arhitecturii de tradiție. Cu cel dintâi eram familiarizat încă din școala pe care o urmasem, însă pentru a înțelege mai bine pe cel de-al doilea, am întreprins numeroase călătorii în țară, studiind cu nesaț monumentele istorice de arhitectură”⁴.

Stilul definitoriu și ultim al lui Duiliu Marcu a fost cel modern, însă parcursul spre această statornicire ideologică a însemnat trecerea prin abordarea academică de inspirație franceză precum și apropierea de stilul neoromânesc⁵. Cu toate aceste variații de redare, substanța personală, originală a autorului era prezentă în fiecare dintre lucrările lui, el însuși năzuind ca mărturiile contribuției sale să fie descoperite și apreciate ca atare: „Poate că uneori cititorii vor găsi în lucrările publicate diferite și variate influențe. Nădăjduiesc totuși că la un examen atent și obiectiv se va observa însă că nuanțele de stil care apar au fost trecute prin filtrul gândirii autorului și astfel apare și se explică unitatea de gândire, originalitatea și aceeași notă personală. Se poate vorbi chiar de o unitate de stil dacă noțiunea de stil este înțeleasă ca pecetea sau nota personală a autorului proiectant”⁶.

Evoluția lui reprezintă și o formă proprie de expresie a etapelor arhitecturii și urbanismului în România, în răstimpul de 50 de ani în care el a activat⁷.

Dincolo de teorie însă se derulează practica arhitectului și unele dificultăți de materializare a ideilor sale. Puteau interveni exigențe sau dorințe ale comanditarilor, alte impedimente de ordin practic, precum mărimea sau forma parcelei pe care urma să se construiască și care determina mărimea și forma clădirii precum și regulile statuate de administrația orașului privind regimul de construire⁸.

Din punct de vedere al amplasamentului urban, strada Dimitrie Onciul unește Bulevardul Ferdinand cu strada Traian, având un traseu aproximativ paralel cu Calea Moșilor. Casa de pe strada Dimitrie Onciul nr. 31 corespunde numărului 27 de pe fosta stradă Rumeoară, cum era denumită la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX.

Anterior, strada era inclusă mahalalei Pantelimonului, care gravita în jurul bisericii Sf. Pantelimon, pe moșia mănăstirii cu același nume⁹. În secolul al XIX-lea, vecinătățile

(Mihai Sorin Rădulescu, *Cu gândul la lumea de altădată*, Ed. Albatros, București, 2005, p. 89).

⁴ Duiliu Marcu, *Arhitectura: 50 de lucrări executate sau proiectate de la 1912 la 1960 – 650 de reproduceri dintre care 250 fotografii și 400 desene*, Ed. Tehnică, București, 1960, p. 16.

⁵ Paul Constantin, *Mică enciclopedie de arhitectură, arte decorative și aplicate moderne*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1977, p. 121.

⁶ Duiliu Marcu, *op.cit.*, p. 15-16.

⁷ Astfel preciza Tudor Vianu în prefața lucrării *Arhitectura*.

⁸ Duiliu Marcu, *op.cit.*, p. 12.

⁹ Moga, L., *Lămuriri cu privire la vechimea bisericii Sf. Pantelimon din București*, în "Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice", 1937, p. 175.

Fig. 1. Planul de la 1770 - marcată zona aproximativă

Fig. 2. Planul Borroczyn, 1843-1846 - planșa 31; marcate parcelă și grădină la mijlocul sec. al XIX-lea

Fig. 3. Planul cadastral 1911; marcată parcela Ion Stănculescu

sale erau mahalaua Olari, spre sud vest, mahalaua Oborul Vechi, în zona de astăzi a Foișorului de Foc, iar la vest parcelele se delimitau de cele cu construcții de pe Podul Târgului din Afară (Calea Moșilor), conform planurilor istorice.

Pe baza catagrafiei din anul 1789 se cunoaște împărțirea administrativă a capitalei, cea din perioada domniilor fanariote, de când datează organizarea orașului în plăși. Dintre cele 5 plăși existente, cea a Târgului de Afară cuprindea 18 mahalale, printre care și cea a Pantelimonului, cu viitoarea uliță Rumeoară¹⁰.

Istoriograful capitalei G. Ionescu Gion menționează în monumentală sa lucrare *Istoria Bucureștilor* că, la sfârșitul secolului al XVIII-lea, mahalaua Pantelimonului se afla aproape de ieșirea din București, la „biserica Sfântului Pantelimon zidită la 1790 de preotul Ion” și avea 72 de case¹¹. Este vorba de o reclădire a bisericii, din zid, pe locul uneia mai veche de lemn, construită la începutul secolului al XVIII-lea¹². Dintr-un plan al Bucureștiului, cel mai vechi, publicat pentru prima oară de Ion Ionașcu și datat de acesta în anul 1770 (Fig. 1), se poate identifica într-adevăr zona ca aparținând extremului de nord-est al orașului. Sunt reprezentate, ca elemente de reper, bisericile Olari și Oborul Vechi¹³.

Deosebirea plășilor și pe culori sau *văpseli* a fost o măsură introdusă în perioada administrației provizorii militare ruse din timpul războiului ruso-turc (1806-1812), plășii Târgului de Afară corespunzându-i culoarea de galben¹⁴. În timpul administrației instituite prin Regulamentul Organic al Țării Românești (1831) s-a recurs la o redistribuire a mahalalelor corespunzătoare culorilor¹⁵, iar spre sfârșitul secolului al XIX-lea zona studiată se găsea cuprinsă în culoarea de negru, după cum se evidențiază și în planul maiorului Dimitrie Papazoglu de la 1875.

Calea Moșilor, ca drum de acces în oraș, a oferit de la început o mare oportunitate de dezvoltare comercială, polarizând o bună parte din lumea negustorească. Spiridon

¹⁰ Florian Georgescu, *Aspecte privind împărțirea administrativă și evoluția demografică din Bucureștii anilor 1831-1848*, în „București. Materiale de Istorie și Muzeografie”, vol. III, f.a., p. 53.

¹¹ G. I. Ionescu-Gion, *Istoria Bucureștilor*, Stabilimentul grafic I. V. Socec, București, 1899, p. 343.

¹² Dovada vechimii bisericii Pantelimon, în prima jumătate a secolului al XVIII-lea (oricum dinainte de anul 1790), se regăsește în actul testamental domnitorului Grigore Ghica al II-lea, din anul 1752 unde sunt date limitele moșiei „afierosite” mănăstirii Pantelimonului, în partea estică a Bucureștilor, care includea și biserica cu același nume, construită din lemn. (L. Moga, *Un plan inedit de la 1847 al unui sector din orașul București*, în „Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice”, an XXX, fasc. 94, 1937, Vălenii de Munte, p. 179; Nicolae Stroicescu, *Repertoriul bibliografic al monumentelor feudale din București*, Ed. Academiei R.P.R., București, 1960, p. 294).

¹³ Legenda planului datat de Ion Ionașcu la 1770 menționează, la est de biserica Olari, a cărei identificare este certă, o alta, denumită *Ec. Mercatorum*. Dată fiind amplasarea acestei biserici, construită după jumătatea secolului al XVIII-lea, în vechiul obor al orașului, este de presupus că planul se referă la biserica Oborul Vechi. Cu toate acestea nominalizarea ei în legendă poate fi greșită. *Ecclesia Mercatorum* în traducere din latină înseamnă Biserica Negustorilor. Nu este exclus ca autorii planului să fi încurcat, din greșeală, denumirile celor două biserici și ceea ce apare cu denumirea de biserica „Târgul din afară” să fie în fapt cea a negustorilor și viceversa. Ion Ionașcu nu face o identificare sigură a *Ecclesiei Mercatorum*, menționând că „datorită poziției în plan” biserica aceasta „ar fi” cea grecească (Ion Ionașcu, *Planul cartografic inedit al orașului București din anul 1770*, în „Studii. Revistă de Istorie”, 5, an XII, 1959, p. 129).

¹⁴ Florian Georgescu, *op.cit.*, p. 53-54.

¹⁵ *Ibidem*, p. 54.

Cegăneanu menționa în articolul *Urbanismul bucureștean*: "Numai trei sunt artere cu adevărat active: Calea Moșilor, din cauza unui foarte intens și populat hinterland al județelor Ilfov, Ialomița, Buzău, Brăila, care au și dat în majoritate populația orașului dintre Calea Dorobanți și Văcărești, cam tot estul orașului"¹⁶.

Configurația și caracterul particular al perimetrului dintre Bd. Carol, Calea Moșilor și strada Traian este preponderent de tip rezidențial. Strada Dimitrie Onciul este reprezentată într-o mare proporție de imobile din perioada interbelică, dar se mai păstrează și case specifice perioadei de sfârșit de secol XIX și început de secol XX.

Într-un proiect din anul 1993, realizat de Direcția Monumentelor de Arhitectură și Siturilor Istorice și denumit *Studiu (pilot) de restructurare ecologică a unui ansamblu urban din zona centrală București pentru zona cuprinsă între B-dul Carol – Calea Moșilor – str. Traian*, tot acest spațiu de construcții, care include și strada Dimitrie Onciul, era descris ca fiind o zonă "cu case atât retrase de la frontul străzii cât și așezate la aliniament, unele având parter comercial, altele curți cu mici spații verzi"¹⁷.

În planurile istorice ale Bucureștiului se pot identifica parcele care corespund locului de astăzi construit. Pe planul din 1843-1846, al maiorului baron Rudolf von Borroczy (Fig. 2), se poate identifica parcela cu mențiunea *Locul lui George Petrar* cu grădină și două construcții de mici dimensiuni la uliță. Aceleași detalii se regăsesc în planul Borroczy din anul 1852, care reflectă întocmai relatarea din anul 1841 a călătorului italian, abatele Domenico Zanelli. Acesta menționa, în aceeași perioadă, la mijlocul secolului al XIX-lea, despre înfățișarea Bucureștiului că "are aspectul unui sat mare, pe ici pe colo, casele sunt despărțite între ele prin grădini nesfârșite. Luând ca model acest oraș, poți fixa limitele dintre orașele orientale și cele occidentale, deoarece Bucureștii au câte ceva și din primele și din secunde"¹⁸.

Planul topografic din anul 1911 (Fig. 3) descrie o parcelă cu o construcție cu retragere de la stradă și o anexă în spate, care era la acea vreme proprietatea lui Ion Stănculescu. Aceeași configurație a locului se evidențiază și în planul Institutului Geografic al Armatei din anii 1895-1899.

Raportat la *Regulamentul pentru construcțiuni și alinieri*, care împărțea întinderea orașului în trei ocoale în funcție de condițiile de construire, impuse de nevoia de a controla mai eficient riscurile izbucnirii incendiilor, atât de dese și devastatoare în trecutul orașului, strada Rumeoară făcea parte din ocolul II, secțiunea II. Se impunea obligativitatea ca în această zonă construcțiile, "atât în fața stradei cât și în interiorul curții", să fie exclusiv de zid dar se puteau permite împrejurimi cu totul de lemn.¹⁹

În anul 1914, Primăria orașului București a emis o autorizație pentru o clădire ce urma a fi construită pe proprietatea inginerului inspector G. Panait. Taxele achitate

¹⁶ Spiridon Cegăneanu, *Urbanismul bucureștean. Considerațiuni istorice*, în "Arhitectura", an V, 1926, p. 17.

¹⁷ *Studiu (pilot) de restructurare ecologică a unui ansamblu urban din zona centrală București pentru zona cuprinsă între B-dul Carol – Calea Moșilor – str. Traian*, 1993, Arhiva Institutului Național al Patrimoniului, fond DMSI.

¹⁸ Florian Georgescu, *Regimul construcțiilor în București în deceniile IV-V din secolul al XIX-lea*, în "București. Materiale de Istorie și Muzeografie", vol. V, 1967, p. 47.

¹⁹ Constantin Zătreanu, *Codicele comunal sau culegere de legile și regulamentele în vigoare privitoare la comunele urbane și rurale*, vol II, Tipografia Carol Göbl, București, 1888, p. 1636.

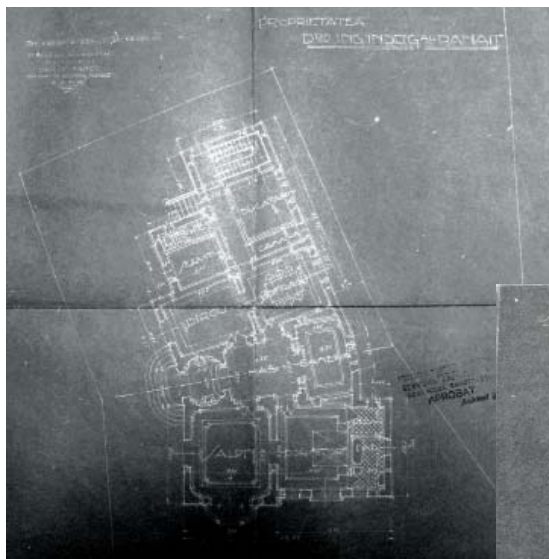

Fig. 4. Planul parterului

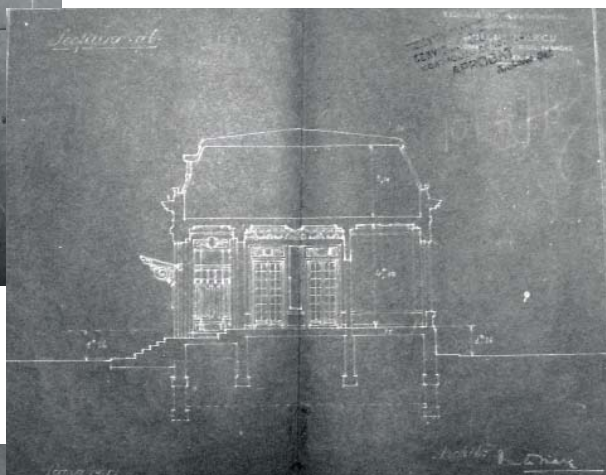

Fig. 5. Secțiune transversală

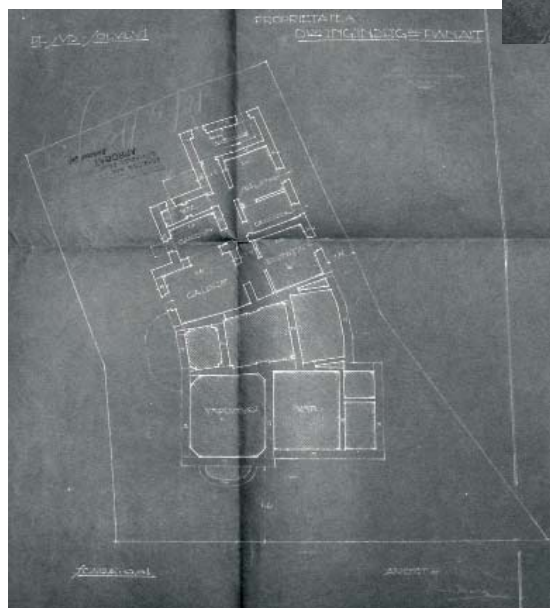

Fig. 6. Planul subsolului

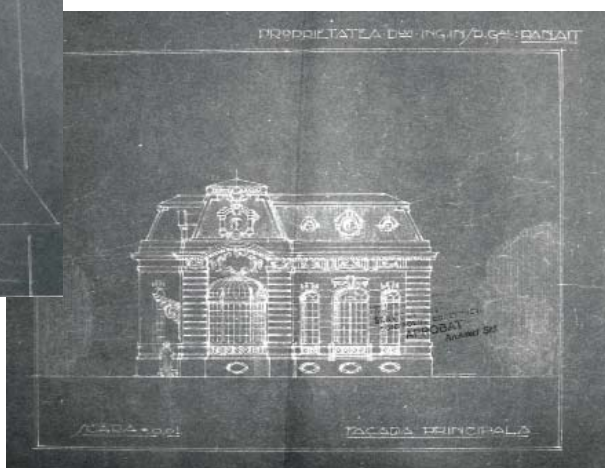

Fig. 7. Planul fațadei principale

Fig. 8. Fațada principală – detalii bovindow și cornișă

masiv, acoperit cu metal după planul întocmit de dl. Arhitect D. Marcu și pe suprafețele plătite. Materialul se va depune în curte. La fața stradei pe aliniere va face împrejmuire cu grilaj de fier pe soclu de zid pe lungime de 26,50 metri și între vecini cu uluci înfundate înalte de 2 metri pe lungime de 79,00 metri. La facerea grilajului de la stradă se va cere sectorului verificarea alinierii. Presenta va fi vizată de circ. respectivă.”²¹

La 22 februarie 1921 a fost făcut un control al lucrărilor și s-a stabilit că proprietarul s-a conformat întocmai *autorizațiunii*. S-a constatat că a fost respectat regulamentul de construcții și alinieri în toate aspectele prevăzute, de asemenea și planurile proiectului, depuse spre vizare pentru obținerea autorizației²². Printr-o hârtie ulterioară emiterii autorizației, proprietarul obținuse din partea primăriei aprobarea ridicării împrejmuirii dinspre vecin din zid și nu din uluci de lemn, cum se menționa²³.

În anul 1949, moștenitorii inginerului Panait au vândut proprietatea soților Pascalis și Vlada Vasiliadis care nu beneficiat de ea, la câteva luni de la achiziționare, în 1950, ea fiind naționalizată. După 50 de ani de la pierdere, ea a fost restituită proprietarei de drept, doamna Corina Vasiliadis. Astăzi casa se înfățișează în bună stare de conservare și nu pare să poarte amprente ale unor modificări substanțiale, altele decât simple renovări sau reparații ocazionale, care se pot presupune.

Devenind unul dintre promotorii stilului modern în arhitectură și autorul unora dintre cele mai reprezentative edificii administrative din București, Duiliu Marcu a experimentat, în perioada imediat următoare absolvirii Școlii de Arte Frumoase de la Paris, în anul 1912, și sub înrâurirea sa, formele de manifestare ale academismului francez²⁴. Acestei etape din evoluția gândirii arhitecturale a autorului îi aparține casa

de către comanditarul casei erau pentru: ”103,46 m.p. 1 cat; 116,90 catul 2; 7,80 m.p. împrejmuire de zid și fier; 79,00 m.l. împrejmuire de lemn”²⁰.

Se aproba astfel: o construcție de zid, cu un cat și o pivniță, cu împrejmuire cu grilaj de fier pe soclu de zid la stradă și uluci de lemn la hotarul cu vecinii. Merită redat textul autorizației de construire, ca document: ”Se autoriză D. inginer D. Panait a construi și împrejmuiri la proprietatea nr. 27 din strada Rumeoară sectorul II, ocolul II, în interiorul curții, retras paralel din aliniere, un corp de clădire parter, de zid

²⁰ *Autorizație de construire din 22 martie 1914 în Dosarul pentru autorizarea construcției, Primăria comunei București, 1914, Arhiva Primăriei Municipiului București.*

²¹ *Ibidem.*

²² *Controlul din 22 februarie 1921 a autorizației de construire, Arhiva Primăriei Municipiului București.*

²³ *Cerere a proprietarului, ing. G. Panait, din septembrie 1914, Arhiva Primăriei Municipiului București.*

²⁴ *Grigore Ionescu, Arhitectura pe teritoriul României de-a lungul veacurilor, Ed. Academiei R.S.R., București, 1982, p. 598*

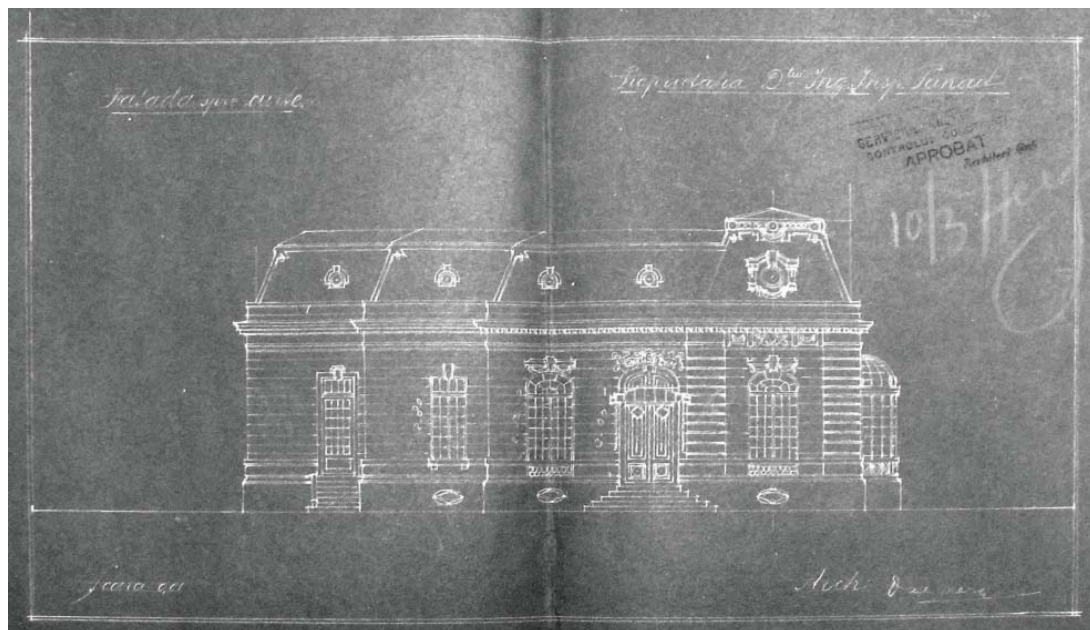

Fig. 9. Planul fațadei dinspre curte

de pe strada Dimitrie Onciul de la numărul 31, construită în anul 1914, după un proiect de-al său.

Ca o continuare a clasicismului, acest stil era preferat de către reprezentanți ai borierimii și burgheziei în perioada de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutului secolului XX, "dând impresia de bogăție și având o ținută elegantă"²⁵. Duiliu Marcu a făcut proiectul acestei case într-o perioadă de apus a curentului academist în România, în al doilea deceniu al secolului XX, când ideile în arhitectură exprimau din plin entuziasmul spiritului naționalist, curentul tradiționalist sau neoromânesc, impulsionat de Ion Mincu²⁶.

În această categorie restrânsă, de clădiri proiectate de Duiliu Marcu în acea perioadă, se includ casa de pe strada Dimitrie Onciul nr. 31 din București, ca și locuința din București de pe Bd. Lascăr Catargiu nr. 54 și cea din Craiova, Bd. 1 Mai nr. 2, toate trei fiind comparabile, atât din punctul de vedere al rezolvării funcționale cât mai ales al detaliilor stilistice, care sunt tratate în mod asemănător.

Despre principiul călăuzitor al compartimentării spațiului, pentru cea de-a doua casă, Duiliu Marcu relatează în lucrarea sa *Arhitectura*, că a fost acela "de a se da locatarilor posibilitatea să se întrunească în încăperile centrale, care constituie piesele principale ale locuinței"²⁷. Aceeași preocupare domină și concepția planimetrică a casei de pe strada Dimitrie Onciul.

Planul casei a fost influențat în mod vădit și de forma parcelei, care este aceeași din ultimele decenii ale secolului al XIX-lea, după cum s-a văzut. La parter, pe axa de la intrare se află un vestibul cu hol și o cameră mică; în latura dinspre stradă se găsesc salonul cu

²⁵ Duiliu Marcu, op.cit., p. 17.

²⁶ Grigore Ionescu, op.cit., p. 597.

²⁷ Duiliu Marcu, op.cit., p. 28.

un bovindou, dormitorul cu baia și debaraua proprii; în latura dinspre curte un coridor deschide calea spre birou și sufragerie, urmate de camera servitorilor, grup sanitar, apoi bucătărie și cămară (Fig. 4 și 5). În capătul coridorului sunt scările de acces la subsol unde se află: pivnița, spălătorul, călcătorul, încăperea caloriferului, cea de depozitare a cărbunelui și încă un grup sanitar (Fig. 6).

Din planurile arhitectului Duiliu Marcu lipsește o planșă cu desfășurarea mansardei și coroborat cu textul autorizației de construcție se poate deduce clar că aceasta a fost amenajată la o dată ulterioară anului 1914 și chiar a anului 1921 când a fost făcut controlul execuției. Proiectul casei a îngăduit o asemenea refuncționalizare a podului, fără a se altera aspectul exterior al casei.

Fațada principală este cel mai bine definită din punct de vedere artistic, printr-o repetare strânsă a elementelor decorative: cornișă bine conturată, cu mici console, cartușe cu ghirlande într-un registru delimitat, sub cornișă, precum și ancadrame deasupra ferestrelor. (Fig. 7) Dormitorul are acces într-un balcon franțuzesc a cărui balustradă foarte joasă este din fier forjat. Partea spectaculoasă a fațadei o reprezintă un decroș în mare parte vitrat, ce aparține salonului, sub formă de bovindou, pentru conturarea căruia cornișă formează un arc în dreptul său. (Fig. 8)

Fațada dinspre curte, unde se află intrarea principală, este decorată cu aceleași motive florale sub cornișă și deasupra ferestrelor. Spre deosebire de fațada principală,

Fig. 10. Fațada dinspre curte – intrarea principală

Fig. 11. Vestibul – oglindă laterală

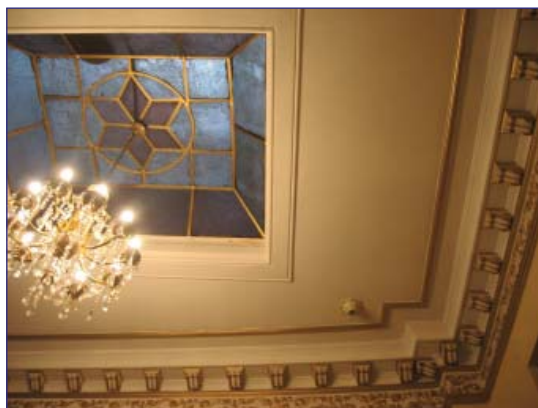

Fig. 12. Hol – detaliu plafon

unde porțiunile aflate imediat sub ferestre și sub registrul vitrat al bovindoului sunt marcate de mici balustrade din fier forjat menite să integreze balconul franțuzesc într-un ansamblu coerent, pe această parte, dedesubtul ferestrelor, șiruri de colonete decorative sunt inserate în nișe dreptunghiulare. Întrarea este acoperită cu o copertină pe console decorative, care împreună cu ușa, ambele din fier forjat și sticlă, completează aspectul elegant, specific epocii (Fig. 9-10).

Partea denumită generic "de serviciu" intră în umbră prin reducerea treptată a volumului casei. Aceasta este porțiunea lipsită de elemente artistice, care încep brusc cu latura cea mai proeminentă a fațadei dinspre curte, corespunzătoare biroului.

Acoperișul este din tablă cu ferestre la mansardă și lucarne decorative la pod.

Casa nu a suferit modificări substanțiale în timp, planul păstrând aceeași configurație împreună cu detaliile decorative din interior și din exterior. Rezolvarea spațiului de primire de pe axa centrală, așa cum a fost delimitat de autorul proiectului, nu implică separații pline. Singura de acest fel este între vestibul și hol, prin uși înalte de sticlă cu tocuri și căptușeli de lemn, iar din hol într-o cameră mică de primire se accede printr-un spațiu format de deschiderea dintre două coloane amplasate pe socluri cubice și terminate cu capitelluri ionice în variantă "Beaux-Arts".

Pe pereții laterali din vestibul, două nișe, formate de retrageri în trepte a zidurilor, erau concepute pentru amplasarea a două oglinzi înalte cu ancadramente decorate cu stucatură. În registrul inferior pereții sunt lambrisați, vestibulul îndeplinind și funcția de vestiar. (Fig. 11)

În hol, registrul superior al pereților are un șir continuu de mici console în stucatură, ieșite mult în relief, efectul general fiind acela de imitare a unei cornișe. Din mijlocul unui luminator din sticlă albastră, în formă de trunchi de piramidă, coboară un candelabru. (Fig. 12) Deasupra ușilor, pereții sunt împodobiți cu cartușe ce includ ca decor ghirlande care se unesc pentru a forma medalioane cu reprezentări de chipuri feminine.

Vestibulul, holul și camera mică de primire sunt încăperile cele mai decorate, cu stucatură în mare parte aurită. (Fig. 13-14)

Celelate încăperi: salonul, dormitorul, biroul și sufrageria au marcate terminația

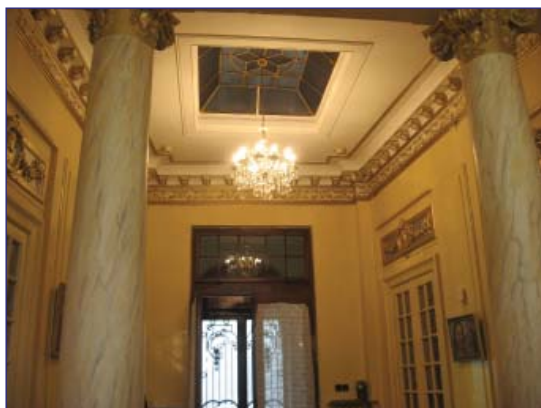

Fig. 13. Hol și vestibul

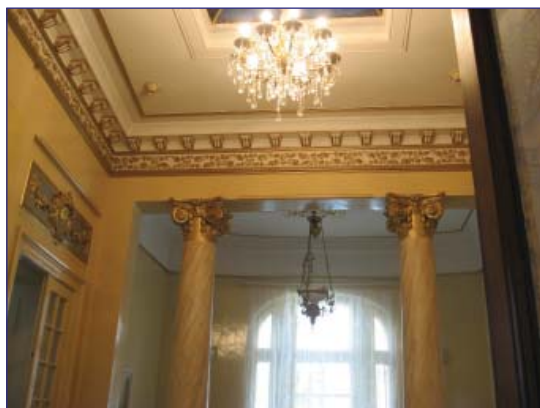

Fig. 14. Hol și cameră – detaliu plafon

de la tavan a zidurilor cu brâuri subțiri de stuc, precum și medalioane aurite și cu motive florale din mijlocul cărora coboară tijele corpurilor de iluminat. În salon, muchiile laturilor camerei sunt rotunjite. Acest mic detaliu constructiv reiese și din desenele lui Duiliu Marcu. Ferestrele sunt ample, înalte și terminate cu arc în mâner de coș. Este de menționat ca detaliu constructiv plafonul încăperilor din subsol care este cu bolțișoare de cărămidă pe grinzi metalice. Cele trei încăperi ale mansardei, mai mici decât înălțimea până la șarpanta acoperișului, sunt separate de restul podului prin zidărie dublată de un perete format din stinghii de lemn.

Fig. 15. Vedere generală

Casa lui Duiliu Marcu, prin vechime, stil și rezolvare funcțională, precum și în virtutea apartenenței sale la o serie restrânsă de creații ale unui remarcabil arhitect român, cumulează valorile prin care se poate recunoaște ca bun de patrimoniu, meritând astfel să fie nominalizată în lista monumentelor istorice. (Fig. 15)

De altfel, recunoscându-i-se valorile istorice, arhitecturale și urbanistice de prezervat, zona în care se află este protejată, cel puțin teoretic, prin includerea sa într-un teritoriu urban amplu, denumit convențional Situl I de arhitectură, cu cod unic în lista monumentelor istorice din România.

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

Dosar pentru autorizarea construcției, Primăria comunei București, 1914, Arhiva Primăriei Municipiului București

Studiu (pilot) de restructurare ecologică a unui ansamblu urban din zona centrală București pentru zona cuprinsă între B-dul Carol – Calea Moșilor – str. Traian, 1993, Arhiva Institutului Național al Patrimoniului, fond DMSI.

Cegăneanu, Spiridon, *Urbanismul bucureștean. Considerațiuni istorice*, în "Arhitectura", an V, 1926, p.12-19.

Constantin, Paul, *Dicționar universal al arhitecților*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1986,

Georgescu, Florian, *Aspecte privind împărțirea administrativă și evoluția demografică din Bucureștii anilor 1831-1848*, în "București. Materiale de Istorie și Muzeografie", vol. III, f.a., p. 53-88.

Idem, *Regimul construcțiilor în București în deceniile IV-V din secolul al XIX-lea*, în "București. Materiale de Istorie și Muzeografie", vol. V, 1967, p. 38-68.

Ionescu, Grigore, *Arhitectura pe teritoriul României de-a lungul veacurilor*, Editura Academiei R.S.R., București, 1982.

Ionașcu, Ion, *Planul cartografic inedit al orașului București din anul 1770* în "Studii. Revistă de Istorie", 5, an XII, 1959, p. 113-131.

Ionescu-Gion, G. I., *Istoria Bucureștilor*, Stabilimentul grafic I. V. Socec, București, 1899.

Marcu, Duiliu, *Arhitectură: 50 de lucrări executate sau proiectate de la 1912 la 1960*, Ed. Tehnică, București, 1960.

Moga, L., *Lămuriri cu privire la vechimea bisericii Sf. Pantelimon din București*, în "Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice", an XXX, fasc. 94, 1937, p. 175-178.

Moga, L., *Un plan inedit de la 1847 al unui sector din orașul București*, în „Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice”, an XXX, fasc. 94, 1937, p. 179-184.

Nemțeanu, Ruxandra, *Stilul românesc, un stil regional european*, Ed. Renaissance, București, 2010.

Prut, Constantin, *Dicționar de Artă Modernă*, Ed. Albatros, București, 1982.

Rădulescu, Mihai Sorin, *Cu gândul la lumea de altădată*, Ed. Albatros, București, 2005.

Stoicescu, Nicolae, *Repertoriul bibliografic al monumentelor feudale din București*, Ed. Academiei R.P.R., București, 1960.

Zătreanu, Constantin, *Codicele comunal sau culegere de legile și regulamentele în vigoare privitoare la comunele urbane și rurale*, vol II, Tipografia Carol Göbl, București, 1888.